

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Therese Sunngren-Granlund (2020) : Indisk filmindustri i Europa. Vaasa insider 31.8.2020.

Therese Sunngren-Granlund: ”Indisk filmindustri i Europa”

Artikeln har publicerats i Vaasa Insider 31.8.2020 och hittas på [Vaasa Insiders webbplats](#).

Therese Sunngren-Granlund, forskningsledare vid Yrkehögskolan Novia, skriver om forskningsprojektet med indisk filmindustri.

Filmturism är ett begrepp för att beskriva den turism som uppstår när besökare väljer att åka till en plats som ett direkt resultat av att ha sett en film. Bland internationella filmproduktioner som blivit filmturistiska fenomen kan nämnas Sagan om Ringen i Nya Zeeland och Harry Potter i Storbritannien dit besökarantalet har mångdubblats som resultat av framgångsrika filmer.

Filmturism i sig är inget nytt fenomen, men den tekniska utvecklingen, globaliseringen och andra trender bidrar till att den tilldrar sig allt mer uppmärksamhet. Något som också allt fler destinationer, turistorganisationer och filmkommissioner har upptäckt och därigenom börjat marknadsföra sina respektive länder som potentiella filminspelningsplatser.

Den indiska filmindustrin som är störst i världen producerar årligen mellan 1 500 och 2 000 filmer, varav många spelas in också i Europa. Då de indiska filmteamen kommer till Europa uppstår små samhällen kring inspelningsplatserna, och inte sällan lockar de till sig livlig turism. Till exempel Schweiz och dess karakteristiska bergslandskap är oerhört populära i Indien, främst på grund av de kioskvältare från Bollywood som spelats in där.

Indiska filmskapares, och framför allt regissören Raj Kapoors, passion för Schweiz har sedan 1960-talet bidragit till att göra landet en av de mest populära destinationerna för indiska turister som gärna besöker platserna för några av deras favoritfilmsscener.

Trenden var speciellt stor på 1990-talet men fortfarande idag är Schweiz en populär destination för indiska turister. Bollywood har i högsta grad bidragit till att presentera denna

sida av Schweiz och därigenom ökat landets popularitet bland indiska turister. För dem är Schweiz förknippat med romantiska landskap och harmoni.

Den förmånliga inspelningsplatsen drar det längsta strået

Bollywood-filmer tenderar att vara upp till två timmar långa där scenerna varvas med flera sång- och danssekvenser och det är inte ovanligt att en och samma film spelas in på flera olika platser i Europa och i Indien.

Med tanke på kostnaderna för att ta med sig en hel filmbesättning till Europa så spelar flera olika faktorer in, inte minst de ekonomiska, när filmskaparna från Bollywood väljer sina filminspelningsplatser. Platser med billigare infrastruktur och som kan erbjuda olika ekonomiska incitament konkurrerar nu allt oftare ut dyrare destinationer.

Bergscener som påminner om de schweiziska alperna kan därför mycket väl vara inspelade i Östeuropa eller Kanada och till exempel staden Poznan i Polen agerar ofta som substitut för storstäder som London, Prag eller Paris.

Hittills har forskningen kring inspelningen av indiska filmproduktioner i Europa främst varit inriktad på främjande av just turismen medan andra möjliga aspekter fortfarande kunde undersökas både kvantitativt och kvalitativt.

Forskningsprojektet: hur kan man dra nytta av europeiska inspelningsplatser inom indisk filmindustri?

Målet med projektet **FilmInd – Indian film industry as a driver of new socio-economic connections between India and Europe** är att förstå hur man kan dra nytta av europeiska filminspelningsplatser inom indisk filmindustri.

Projektet vill ta reda på vad det är som länkar användningen av inspelningsplatserna till turism, diplomati, kulturella förbindelser och hurdana nya ekonomiska möjligheter till investeringar och sysselsättning det finns.

Projektet leds av Universitetet i Basel i Schweiz. Förutom Yrkeshögskolan Novia kommer också det polska universitetet Adam Mickiewicz i Poznan, Forskningscentret Research Centre of the Slovenian Academy of Arts (ZRC SAZU) i Slovenien och Jawaharlal Nehru University i New Delhi, Indien, att vara parter i projektet.

Novia fokuserar på workshopkoncept

Yrkeshögskolan Novias del i projektet är att utveckla workshopkoncept som främjar och stödjer lokal och regional utveckling i Europa.

Workshopparna är till för orter, företag och andra parter som exempelvis beslutsfattare, lokala myndigheter eller organisationer som är intresserade av hur man kan dra nytta av de möjligheter som uppstår i samband med den indiska filmindustrins närvaro.

Vid projektets slut år 2021 kommer Novia också att publicera en handbok där man presenterar ett färdigt workshopinstrument som kan användas av berörda intressenter.

Projektets forskande parter använder tvärvetenskaplig tvärgående metod att studera hur användningen av en europeisk kontext inom indisk filmindustri kan användas effektivt. Det här gör man genom att se närmare på såväl platsen för filmproduktionsprocesserna och hur filmen tas emot av publiken då den sprids.

Norden på frammarsch

I dagsläget har endast ett fåtal indiska filmproduktioner spelats in i Norden. Det finns säkert flera orsaker till detta, men en är kanske att de nordiska länderna av dels geografiska men också infrastrukturella orsaker har uppfattats som otillgängliga, en annan orsak är kanske att andra destinationer helt enkelt varit mer populära hos filmpubliken.

Att trenden håller på att förändras till de nordiska destinationernas fördel och att den indiska filmpubliken har koll på var de större produktionerna spelas in märkte jag dock själv väldigt tydligt då jag besökte Mumbai tidigare i år.

Varje gång det framkom att jag är från Finland så refererade man genast till den indiska storsatsningen War, en actionfilm som släpptes 2019 av Yash Raj Films, Bollywoods största filmproduktionsbolag, och som bland annat innehåller en hisnande och riskfylld biljaktsekvens filmad i Rovaniemi.

Stora filmproduktioner som War sätter Finland och de andra nordiska länderna på kartan inom indisk filmindustri samtidigt som de förhoppningsvis också bereder väg för andra produktioner.